

A kerti kakukkfű (*Thymus vulgaris* L.) termesztése és feldolgozása Nagy Mónika kistermelő gazdaságában

Sándor Bence László

Gyógy- és fűszernövények felsőoktatási szakképzés nappali munkarend

Kertészettudományi Intézet, Gyógy- és Aromanövények Tanszék

Belső témavezető: Lakatos Márk mesteroktató, Gyógy- és Aromanövények Tanszék

A záródolgozatom tartalmi kivonatát a következők szerint építem fel: először a gyakorlati tevékenységről, tapasztalat és tudás szerzéséről írok, majd magát a kísérletemet fogom részletezni.

A gyakorlatom Nagy Mónika őstermelő, kistermelőnél történt Visontán. Nagy Mónika a gazdaságot párjával Zsolttal vezeti, különböző gyógynövényekből készítenek termékeket. Fő profiljuk a teakeverékek előállítása, emellett szirupokat, szörpöket és tinktúrákat is készítenek. Ezekhez a termesztendő gyógynövényeket otthon termesztik, amelyeket nem lehet termesztésbe vonni, azokat gyűjtik. A termesztéshez két kert áll rendelkezésükre.

Az összefüggő szakmai gyakorlat ideje alatt a kakukkfű termesztését és feldolgozását végig tudtam követni. Magvetéssel, töosztással és dugványozással a szaporítása.

A betakarítás teljes virágzásban történik. Az ekkor begyűjtött növényi részeket ezután válogatjuk, hogy idegen növények ne kerüljenek bele. Innen kettő féle módon történik a felhasználása: vagy frissen szirupot, szörpöt készítünk belőle, vagy a padlásra kerül, szárítás céljából. A megszáradt herba teakeverékekbe kerül.

A vizsgálatom indítéka a kakukkfű iránti szeretetem volt. A kísérletet a kereskedelmi forgalomban bárki által megvásárolható kakukkfű vetőmagok háromféle ültetőközegben történő magvetése volt. Gilisztahumusz, Agro márkájú földkeverék, és Kekkila Professional tőzeg voltak az ültetőközegek. Ezeket átrostáltam, majd palántanevelő ládába helyeztem. Alaposan beöntöztem a ládákat. Ezt követően célszerszám segítségével 0,5-1 cm mély barázdákat készítettem a közegekbe. A mélység a kakukkfű igen apró magmérete miatt volt így. A sorokat felirattal és időponttal láttam el a magvetés előtt, hogy az esetleges keveredést elkerüljem. A magvetést kézzel végeztem. A magvetés után a barázdák tetejére vermikulitot helyeztem, majd ezt is benedvesítettem egy permetező flakon segítségével. A ládákat a télikertben helyeztem, hogy egyenletes hő biztosítsak a csírázáshoz. A télikert egy nem fűtött

helyiség, ezért a csírázás is lassan indult meg. Az első növénykéek március elején jelentek meg az először, legnagyobb részben az Agro keverékben. Március közepére jelentős különbség mutatkozott a három ültetőközeg között. Mindegyiknek volt egy gyenge sora, amiben nagyon kevés vagy egyáltalán nem is növekedett növényke.

Sajnos külső tényező miatt kár keletkezett a kísérletben, a legnagyobb a tőzeges ládában volt. A másik kettő tálcában is keletkezett kár, de ez akkor még nem volt látható.

A tűzdelést április első harmadában végeztem el. Ekkor már a magoncok elérték a kettő szikleveles állapotot, ami alkalmassá tette őket a tűzdelésre. Ehhez palántázó cserepeket és gilisztahumusz, tőzeg és perlit megfelelő arányú keverékét használtam. A bekeverés előtt a gilisztahumuszt és a tőzeget átrostáltam, hogy a homogénné tegyem őket. Egy cserépbe kettő erős növekedésű vagy három gyenge növekedésű növényt tűzdeltem. A legnagyobb mennyiségben az Agro földkeverékből tudtam kitűzdelni a növényeket, ezt követte a gilisztahumusz, a tőzeggel a már fentebb említett kár miatt, nem tudtam a sorokból növényt tűzdelni. Ezért ennek eredményével nem foglalkoztam a továbbiakban.

A kicserepezett kakukkfüveket Nagy Mónikáék fogják felhasználni, az ő kertjébe kerülnek majd kiültetésre.

Utólag levont következtetésképpen a ládákat nem a télikertben, hanem az előszobában helyezném el, ahol Mónika egyébként is el szokta helyezni a magvetéses tálcáit. Itt sokkal kedvezőbb feltételek állnának rendelkezésre a csírázáshoz, és növekedéshez. Egy pH-mérővel is megmérném a vizsgált közegeket, hogy jobban megtudjam, hogy esetleg van e köze az ültetőközegek savassága és a növények csírázása és növekedése között.

Összegzésképp azt el tudom mondani, hogy nem minden esetben a legjobb és legdrágább alany és ültetőközeg biztosítja számunkra a legjobb csírázást és növekedést.